

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19C/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119200452
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119200452.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobkyne: O. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P. F. č. XXXX, XXX 17, zastúpená JUDr. Michalom Magdolenom, advokátom, IČO: 50 105 566, so sídlom Farská 28, 949 01 Nitra, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, zastúpený JUDr. Oskarom Chnárkom, advokátom, IČO: 45 018 201, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 9.2.2016 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná.

II. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 25.2.2016 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná.

III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu súdu dňa 14.1.2019 sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy zo dňa 9.2.2016 a zo dňa 25.2.2016 uzavretých so žalovaným. Súčasne sa domáhala priznania náhrady trov konania.

2. V žalobe uviedla, že je zamestnaná u zamestnávateľa DS Smith Slovakia s.r.o. so sídlom Dolné Hony 21/435, 949 01 Nitra, IČO: 36 360 902. Žalobkyňa ako aj jej zamestnávateľovi boli doručené oznámenia o vykonávaní zrážok zo mzdy, na podklade ktorých bola žalobkyňa v mesiaci december 2018 vykonaná zrážka vo výške 398 eur. Dohody o zrážkach zo mzdy mali byť podpísané veriteľom PRO CIVITAS s.r.o., tieto boli predtlačené a vyplnené žalobkyňa zaslané poštou spolu s výzvou na ich podpísanie a zaslanie obratom na adresu veriteľa pod hrozbou súdneho vymáhania dlhu. Na podklade uvedených dohôd žiada o uspokojenie pohľadávky žalovaný, t. j. spoločnosť, ktorá je právnym nástupcom pôvodného veriteľa v dôsledku zlúčenia. Z predložených dohôd o zrážkach zo mzdy je nesporné, že ide len o formulárové dohody, tieto dohody boli vopred celé vypracované, pričom ich obsah nebolo možné zo strany žalobkyne nijako ovplyvniť. Hrubá nerovnováha v postavení strán v neprospech spotrebiteľa nastala aj z dôvodu, že veriteľ vymáha pohľadávku voči spotrebiteľovi formou zrážky zo mzdy a takto vymožené prostriedky značne prekračujú sumu, ktorú by bol spotrebiteľ povinný zaplatiť pri dodržaní ustanovení spotrebiteľských vzťahov. Žalobkyňa považuje dohody o zrážkach zo mzdy za neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné. V podanej žalobe sa žalobkyňa súčasne domáhala nariadenia neodkladného opatrenia.

3. Uznesením č. k. 19C/4/2019-7 zo dňa 8.2.2019 súd nariadil žalovanému vziať žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne zo dňa 9.10.2018, doručené zamestnávateľovi DS Smith Slovakia s.r.o., so sídlom Dolné Hony 21/435, 949 01 Nitra, IČO: 36 360 902 späť a oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 9.2.2016 a na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 25.2.2016, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú a neopodstatnenú. Podľa žalovaného mala žalobkyňa v oboch prípadoch sporných dohôd možnosť slobodne sa rozhodnúť, či dohody podpíše alebo nie. Dohody boli vypracované 6 a 8 rokov po uzatvorení zmlúv o úvere, v období len 3 roky pred podaním žaloby, žalobkyňa mala možnosť sa doma slobodne, v pokoji rozhodnúť, či prijme ponuku na možnosť splácania svojich dlhov takouto formou alebo tieto odmietne a nepodpíše. Pokiaľ žalobkyňa pokladá dohody za neprijateľné zmluvné podmienky, jej tvrdenia sú len všeobecného charakteru. Dohody o zrážkach zo mzdy boli individuálne dojednané, žalobkyňa nijako nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad nepĺnenia si povinností zmluvnou stranou. Ani smernica ani vnútroštátne normy nevylučujú zabezpečiť záväzok zo spotrebiteľskej normy. Vvhlásiť po uzatvorení zmluvy, že je neprípustné zabezpečovať záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy ako neplatnou zmluvnou podmienkou, je v príkrom rozpore s Ústavou SR, právnym poriadkom SR, ako aj unijnými právnymi predpismi. Žalovaná namietala tiež nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení.

5. Žalobkyňa v replike zo dňa 18.3.2019 zotrvala na doterajších tvrdeniach, ktorými považuje dohody o zrážkach zo mzdy za neprijateľné zmluvné podmienky. Podľa žalobkyne neinformovanosť spotrebiteľa nemôže byť spotrebiteľovi na ujmu, žalovaný ničím nepreukázal, že žalobkyne poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, teda žalovaný zanedbal osobitnú starostlivosť, ktorú od neho možno očakávať. Dohody o zrážkach zo mzdy považuje žalobkyňa za neplatné tiež z dôvodu chýbajúcej vôle žalobkyne predmetné dohody uzavrieť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohodou o zrážkach zo mzdy žalovaný obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobkyňa žalovanému dlžná. Podľa žalobkyne naliehavý právny záujem na žalobou požadovaných určeníach vyplýva z ustanovení osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

6. Žalovaný v duplike zo dňa 2.4.2019 opakovane uviedol, že dohody o zrážkach zo mzdy boli individuálne dojednané, inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje za zákonný zabezpečovací inštitút. Nedostatok slobodnej vôle, ani hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán žalobkyňa nepreukázala. Žalovaný zdôraznil, že žalobkyňa nesie dôkazné bremeno a jej povinnosťou je preukázať, že zmluvu neuzavrela slobodne, v opačnom prípade ide len o účelové, ničím nepreukázané tendenčné tvrdenie a súd by ho pri hodnotení dôkazov nemal brať do úvahy. Samotná žalobkyňa sa nevyjadrila ku skutočnosti, akým spôsobom podpísala namietané dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa síce uviedla, že jej dohody predtlačené a vyplnené boli zaslané poštou s výzvou na podpísanie, avšak z akého dôvodu tieto podpísala, už žalobkyňa neuviedla. Žalobkyňa mala dostatok času si premyslieť, či dohody uzavrie alebo nie a prípadne sa aj právne poradiť. Text zmluvy je jasný a zrozumiteľný, porozumie mu aj priemerný spotrebiteľ. Dohody o zrážkach zo mzdy obsahujú presné vymedzenie pohľadávky aj s jej vyčíslením a to v bode čl. I ods. 1 predmetných dohôd. Dohody vo svojich ustanoveniach odkazujú na ustanovenia dohôd o privatívnej novácii, v ktorých je vymedzená a vyčíslená pohľadávka, ktorú dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečujú.

7. Súd spor prejednal v neprítomnosti žalovaného, za prítomnosti žalobkyne, právneho zástupcu žalobkyne, právneho zástupcu žalovaného a vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a oboznámením listinných dôkazov tvoriacich obsah súdneho spisu, a to žaloby, listov o predložení dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi z 9.10.2018, dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 25.2.2016, dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 9.2.2016, vyjadrenia žalobkyne, repliky žalovaného, zmluvy o úvere č.6583967691, dohody o privatívnej novácii k zmluve o úvere č. 6583967691, dohody o privatívnej novácii k zmluve o úvere č. 3129524310, rozsudku KS NR sp.zn. 9Co/190/2016.

8. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na písomne podanej žalobe, poukázal tiež na rozhodovaciu prax súdov v obdobných sporoch.

9. Právna zástupkyňa žalovaného rovnako zotrvala na svojich doterajších písomných vyjadreniach, dohody o zrážkach zo mzdy boli podľa nej individuálne dojednané, boli uzatvorené na osobitnej listine, uzatvorenie dohôd nebolo zo strany žalovaného nijakým spôsobom podmienené. Žalobkyňa dohody na základe vlastnej slobodnej vôle so žalovaným uzatvorila a nepreukázala nedostatok slobodnej vôle pri uzatváraní sporných dohôd. Dohody o zrážkach zo mzdy slúžili ako zabezpečovací inštitút, z uvedeného dôvodu ich nemožno považovať za neprijateľnú podmienku. Dohody o zrážkach zo mzdy boli prílohou dohôd o privatívnej novácii, ktoré žalobkyňa ako celok mohla odmietnuť.

10. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že dňa 21.1.2016 jej po ťažkej chorobe zomrel manžel, už 4 roky pred jeho smrťou sa trápila. Kým manžel neochorel, pôžičku riadne splácali, potom ako manžel ochorel posielali splátky v rámci možností. V roku 2016 jej zo spoločnosti PRO CIVITAS telefonovali a vyhrážali sa jej, že prídu o majetok, že budú mať exekúcie. V tom období bola na tom psychicky veľmi zle, tak kvôli manželovi i sama mala zdravotné problémy. Situáciu nezvládala. Vzhľadom na vyhrážky podpísala nejaké papiere, ktoré jej boli poštou zaslané, avšak nevedela, čo podpisuje. Jej zamestnávateľ - DS Smith Slovakia s.r.o., Dolné Hony jej začal strhávať zo mzdy po 400 eur a takto jej strhli 3 splátky. O tom, koľko jej môžu strhávať poučená nebola.

11. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

12. Dňa 16.7.2008 právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. ako veriteľ a žalobkyňa a jej manžel Jaroslav Lazár, nar. 22.5.1961 uzavreli Zmluvu o úvere pôžička na bývanie č. 6583697691, na základe ktorej bol žalobkyňa a jej manželovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 175 000 eur. Z tvrdení žalobkyne, ktoré žalovaný nepoprel, mal súd preukázané, že žalobkyňa a jej manžel úver spočiatku splácali, ale neskôr mali zdravotné problémy a úver riadne a včas splácať nedokázali. V konaní nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu úver zosplatnil a pohľadávku z nesplateného úveru postúpil na spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o., ktorá ku dňu 9.8.2017 zanikla v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou BENCONT COLLESTION. a.s. (žalobca v tomto konaní). K Zmluve o úvere pôžička na bývanie č. 6583697691 žalobkyňa ako dlžník so spoločnosťou PRO CIVITAS s.r.o. ako veriteľom podpísala dňa 9.2.2016 Dohodu o privatívnej novácii, kde je v čl. II. bode 2 uvedené, že záväzok dlžníka voči veriteľovi ku dňu 9.2.2016 predstavuje celkovo sumu vo výške 9 176,19 eur a táto pozostáva z istiny vo výške 5 127,88 eur a príslušenstva vo výške 4 048,31 eur, ktorý dlh je ku dňu 9.2.2016 splatný v celom rozsahu. Dňa 9.2.2016 žalobkyňa ako dlžník so spoločnosťou PRO CIVITAS s.r.o. ako veriteľom podpísala Dohodu o zrážkach zo mzdy, v ktorej je uvedené, že uzavretá v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka a je zabezpečením uspokojenia záväzku dlžníka voči veriteľovi podľa čl. II. ods. 2 Dohody o privatívnej novácii z 9.2.2016. Dňa 25.2.2016 žalobkyňa ako dlžník a spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. ako veriteľ podpísali ďalšiu Dohodu o zrážkach zo mzdy, v ktorej je rovnako v čl. I. bode 1 uvedené, že je uzavretá v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka a je zabezpečením uspokojenia záväzku dlžníka voči veriteľovi podľa čl. II. ods. 2 Dohody o privatívnej novácii z 25.2.2016. Dohodou o privatívnej novácii zo dňa 25.2.2016, na ktorú Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 25.2.2016 odkazuje žiadna zo strán súdu ani na výzvu súdu predložiť nevedela.

13. Súd mal ďalej preukázané, že vyššie uvedené dohody o zrážkach zo mzdy boli predložené zamestnávateľovi žalobkyne, spoločnosti DS Smith Slovakia s.r.o. so sídlom Dolné Hony 21/435, 949 01 Nitra, IČO: 36 360 902, ktorý žalobkyňa v mesiaci december vykonal zrážky zo mzdy v sume 398 eur.

14. Podľa §137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

15. Podľa §137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

16. Podľa § 3 ods. 5 prvej vety zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>>

o priestupkoch v znení neskorších predpisov proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci bola podaná určovací žaloba, súd sa ako prvoradou otázkou zaoberal skúmaním, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na žalobou požadovaných určeníach. V prejednávanej spore žalobu podala žalobkyňa - spotrebiteľka, kedy otázku naliehavého právneho záujmu na ňou požadovanom určení je treba právne posúdiť so zreteľom na osobitnú právnu úpravu pre spotrebiteľa, jeho postavenie a princíp ochrany jeho práv vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj základné interpretačné pravidla v spotrebiteľských sporoch o ochrane slabšej strany - spotrebiteľa. Súd zastáva názor, že nie je možné vopred vylúčiť existenciu naliehavého právneho záujmu vo všetkých určovacích žalobách v spotrebiteľských veciach bez poznania skutkových okolností prípadu a jeho existenciu je potrebné skúmať vždy vzhľadom na výsledok, ktorý sa má navrhovaným rozhodnutím docieľiť. Potom aj ustanovenie § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení citovanom vyššie je možné vykladať tak, že pred nedostatkami zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sú sankcionované zákonom, spadá aj spôsob ochrany vo forme žaloby o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná (daný prípad), o určenie že úver je bezúročný a bez poplatkov, o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a iné.

18. Pri rozhodovaní súd vzal do úvahy vyššie citované ustanovenia, podľa ktorých posudzoval prípustnosť žaloby. V zmysle vyššie citovaných ustanovení osobitných predpisov je možné podať v podľa § 137 písm. d) CSP určovací žalobou bez podmienky preukazovania naliehavého právneho záujmu. Súd však aj napriek vyššie uvedeného konštatuje, že žalobkyňa naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach má, pretože na základe dohôd o zrážkach zo mzdy si žalovaný ako veriteľ uplatnil svoje právo a požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom zrážky do nariadenia neodkladného opatrenia boli aj vykonávané. Bez určenia neplatnosti dohôd by právne postavenie žalobkyne ako dlžníka bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené právo žalobkyne na disponovanie s jej mzdou, keďže zamestnávateľ žalobkyne rešpektujúc uzatvorenú dohodu by musel vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne.

19. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že podmienky prípustnosti žaloby v tomto prípade sú splnené a súd sa ďalej zaoberal meritom prejednávanej spore.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

21. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

24. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1986/71/>> o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom k 16.7.2008 (ďalej len zákon č. 258/2001 Z. z.) zmluva

o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=16.07.2008>> musí obsahovať

- a. obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b. meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c. identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e. celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f. v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g. konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h. ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=16.07.2008>>,
- l. veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m. výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=16.07.2008>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n. oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=16.07.2008>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o. upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p. práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=16.07.2008>>,
- q. spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r. informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s. názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=16.07.2008>>.

27. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a. poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b. dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

28. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou boli uzatvorené dve zmluvy o úvere. Išlo o Zmluvu o úvere pôžička na bývanie zo dňa 16.7.2008 (č. I. 50 súdneho spisu) a ďalšiu zmluvu o úvere č. 3129524310, ktorá súdu predložená nebola. K obidvom zmluvám boli vo februári 2016 podpísané dohody o privatívnej novácii a sporné dohody o zrážkach zo mzdy.

29. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, ak však existuje hoci len potenciálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút neprípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Pokiaľ existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom. V podstate ide o

exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikateľa. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy.

30. Z predloženej zmluvy o úvere pôžička na bývanie č. 6583697691 zo dňa 16.7.2008 mal súd preukázané, že uvedená zmluva neobsahuje náležitosti predpokladané ustanovením § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Práve údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je pre spotrebiteľov najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky, lebo zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Tento údaj v zmluve o úvere absentuje, preto súd s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 konštatuje, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Z dohody o privatívnej novácii zo dňa 9.2.2016 mal súd preukázané, že túto uzavrela žalobkyňa s právnym predchodcom žalovaného, pričom touto dohodou sa mal nahrádzať pôvodný záväzok žalovanej, ktorý bol v zmysle uvedenej dohody vo výške 9 176,19 eur (istina vo výške 5 127,88 eur + príslušenstvo vo výške 4 048,31 eur). S poukazom na vyššie uvedené právne posúdenie úveru zo zmluvy o úvere pôžička na bývanie zo dňa 16.7.2008 ako bezúročného a bez poplatkov vznikla žalobkyni povinnosť z tejto zmluvy uhradiť žalovanému len sumu vo výške skutočne požičaných peňažných prostriedkov, t. j. 175 000 Sk = 5 808,93 eur. Z vykonaného dokazovania, a to z tvrdení obidvoch sporových strán mal súd preukázané, že žalobkyňa časť poskytnutých peňažných prostriedkov žalobcovi, resp. jeho právnemu predchodcovi zaplatila, preto výška jej skutočného dlhu predstavuje sumu nižšiu ako 5 808,93 eur.

31. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej sa žiada dohodnutými zrážkami. Uvedené náležitosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy neobsahovali. Sporné dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 9.2.2016 a 25.2.2016 neobsahovali predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená a v dohodách o zrážkach zo mzdy nie je ani jednoznačne uvedená suma jednotlivých zrážok. V čl. I. bodu 2 obidvoch dohôd je síce uvedený odkaz na dohody o privatívnej novácii zo dňa 9.2.2016 a 25.2.2016, z uvedeného však nie je možné jednoznačne vyvodiť skutočnú a presnú výšku dlhu žalobkyne. Aj v prípade, ak by sa pri určení dlhu žalobkyne vychádzalo zo súm dlhu uvedených v dohodách o privatívnej novácii, súd uvádza, že minimálne v prípade dohody o privatívnej novácii zo dňa 9.2.2016, ktorá nadväzuje na o zmluvu o úvere č. 6583697691 je výška dlhu určená nesprávne. Správnosť sumy uvedenej v dohode o privatívnej novácii zo dňa 25.2.2016 súd nemal možnosť posúdiť, pretože táto zmluva mu stranami predložená nebola.

32. Pri uzatváraní dohody o zrážkach zo mzdy dlžník ako spotrebiteľ musí viesť pohľadávku akého druhu a v akej výške dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje. Žalobkyňa vo svojej výpovedi potvrdila, že „papiere“ podpísala, pritom nevedela, čo podpisuje. Žalobca nepreukázal, že žalovanej okrem sporných dohôd o zrážkach zo mzdy v znení ako boli súdu predložené (č. I. 11, 15 súdneho spisu) zaslal aj iné dokumenty, v ktorých by bol záväzok žalobkyne konkretizovaný, v ktorých by boli dôsledky vyplývajúce pre žalobkyňu z podpísaných dohôd ozrejmené. V dohode o zrážkach zo mzdy nie je zabezpečená pohľadávka presne vymedzená a toto vymedzenie nie je možné vyvodiť ani z iných listinných dôkazov. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru o neurčitosti sporných dohôd, a tým k právnemu posúdeniu dohôd o zrážkach zo mzdy zo dňa 9.2.2016 a 25.2.2016 ako absolútne neplatných právnych úkonov podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalobe o určenie neplatnosti dohôd vyhovel v celom rozsahu.

33. Záverom súd uvádza, že žalobe vyhovel aj z dôvodu, že i v prípade, ak by súd dospel k záveru o určitosti dohôd v časti vymedzenia istiny, ktorá mala byť dohodami o zrážkach zo mzdy zabezpečená s odkazom na uzavreté dohody o privatívnej novácii zo dňa 9.2.2016 a 25.2.2016, súd dáva do pozornosti, že v prípade dohody o privatívnej novácii zo dňa 9.2.2016 je výška záväzku žalovanej uvedená nesprávne. Podľa dohody o privatívnej novácii zo dňa 9.2.2016 bol celkový záväzok žalovanej

vymedzený sumou vo výške 9 176,19 eur a je zrejmé, že táto suma má zahŕňať aj príslušenstvo istiny, na ktoré podľa už vyššie uvedeného právneho posúdenia súdu, žalovaný nemá právny nárok. Dohoda o zrážkach zo mzdy (za predpokladu, že istina, ktorú možno zo mzdy žalobkyne strhnúť je vo výške 9 176,19 eur) tak umožňuje žalovanému zrážať zo mzdy žalobkyne i plnenie nad rámec jej skutočnej povinnosti. Takýto právny úkon nemôže požívať právnu ochranu a súd ho vyhodnotil ako absolútne neplatný s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP. V tomto konaní bola úspešná žalobkyňa, zatiaľ čo žalovaný nedosiahol žiadny materiálne merateľný úspech, preto súd priznal žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu (100%).

36. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.